

กมลขัตติก

ปีที่ 10 ฉบับที่ 3635 วันจันทร์ที่ 3 ตุลาคม พ.ศ.2554

หน้า 12

เกษียรยุคโอบ

รศ.ดร.พีรเดช ทองอำไพ

เมื่อสัปดาห์ก่อนได้มีโอกาสไปเยี่ยมชมศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืด กาญจนบุรี ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของกรมประมง งานที่ศูนย์ดูแลอยู่ที่เป็นเรื่องของการเพาะเลี้ยงปลาชนิดต่างๆ เช่นปลากดคัง ปลาช่อน นอกจากนี้ก็ยังมีสัตว์อื่นเช่น ตะพาบ

เมืองไทยจึงถือมีหอยมุกชั้นดีที่มีศักยภาพสูงมาก ซึ่งเมืองจีนยังไม่มีอย่างเรา หากสามารถพัฒนาการเพาะเลี้ยงให้เข้าสู่อุตสาหกรรมได้ ก็มีโอกาสที่เมืองไทยเราจะกลายเป็นแหล่งผลิตมุกน้ำจืดคุณภาพสูงของโลกได้อย่างไม่ยากเย็น

หอยมุกน้ำจืด

ม่านสาย และหอยมุกน้ำจืด

เรื่องที่น่าสนใจคือหอยมุกน้ำจืดที่จะนำมาเล่าให้ฟังวันนี้ เพราะว่าตอนนี้เมืองไทยยังไม่มี การเลี้ยงหอยมุกน้ำจืดเป็นจริงเป็นจัง แต่เท่าที่ได้ดูมาจะเห็นศักยภาพของหอยชนิดนี้เป็นอย่างมาก เพราะสามารถสร้างมุกชนิดที่มีคุณภาพสูงได้ มุกที่ได้จากการเพาะเลี้ยงนี้มาจากหอยกาน้ำจืด ซึ่งมีพันธุ์พื้นเมืองแพร่หลายอยู่ในแหล่งน้ำจืดของเมืองกาญจนบุรี และต่อมาก็ได้มีการปรับปรุงพันธุ์หอยกาน้ำจืดเพื่อให้ได้มุกที่มีคุณภาพสูงขึ้น

ความจริงมุกน้ำจืดมีการผลิตแพร่หลายพอสมควรในประเทศจีน แต่คุณภาพที่ได้ยังไม่ดีนักเพราะว่าการผลิตมุกคุณภาพดีนั้น ต้องประกอบด้วยปัจจัยหลายอย่าง ทั้งชนิดของหอย สภาพแวดล้อม และที่สำคัญคือเทคนิคในการเลี้ยง

จุดเด่นของหอยกาน้ำจืดไทย ก็คือสามารถสร้างมุกที่มีสีสวยงามมาก อาจเรียกได้ว่าเทียบเท่ามุกที่ได้จากการเลี้ยงในทะเล สีที่ได้มีตั้งแต่ขาว ชมพูอ่อน ชมพูเข้ม ม่วง น้ำตาลอ่อนหรือสีทอง ไปจนถึงเขียวเข้ม โดยที่การเกิดสีเหล่านี้เป็นไปโดยธรรมชาติไม่ได้มีการย้อมสีแต่ประการใด

ตรงนี้คือข้อแตกต่างจากมุกเมืองจีน ที่หลายครั้งมีการย้อมสีให้ได้สีตามที่ต้องการ แต่ในเชิงพาณิชย์แล้ว มุกย้อมสีจัดว่าไม่ใช่ของธรรมชาติ ราคาจึงไม่สูงเท่ามุกที่มีสีสวยงามในตัวตามธรรมชาติอย่างเช่นของไทย

การเลี้ยงหอยกาน้ำจืดเพื่อผลิตมุกในเมืองไทยยังไม่เกิดขึ้นในระดับอุตสาหกรรม เพราะตอนนี้ยังขาดความรู้หลายอย่าง ถึงแม้จะเริ่มมีการวิจัยต่อเนื่องกันมานานพอสมควร ตั้งแต่ปี 2528 โดยกรมประมง และสามารถทดลองเพาะเลี้ยงได้ตั้งแต่ปี 2535 มาแล้ว แต่ปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้คือเรื่องการตายของลูกหอยที่ยังอยู่ในระดับค่อนข้างสูง และอัตราการเติบโตที่ค่อนข้างช้า รวมทั้งปัญหาเรื่องของการควบคุมขนาดและลักษณะ ให้ได้ไข่มุกที่มีลักษณะกลมตามที่ต้องการ

ส่วนคนที่กำลังตั้งใจศึกษาเพื่อแก้ปัญหาหนึ่งของศูนย์วิจัยแห่งนี้ก็คือคุณอ้อมเดือน มีชัย และ ดร.วิระกิติมศักดิ์ ซึ่งเป็นนักวิชาการสังกัดกรมประมง ได้มีการพัฒนากระบวนการเลี้ยงและผลิตมุกน้ำจืดจนได้ผลมาในระดับหนึ่งแล้ว แต่ความรู้ที่ได้ก็ยังไม่น่าจะเพียงพอที่จะผลักดันการผลิตมุกน้ำจืดให้เข้าสู่อุตสาหกรรมได้ทันที แต่นักวิจัยสามารถชี้ให้เห็นศักยภาพของหอยกาน้ำจืดกล่าวในการผลิตมุกน้ำจืดคุณภาพสูงที่มีสีสวยงามขึ้นมาได้ ดังนั้นอีกไม่นานนี้ หากมีการสนับสนุนการวิจัยให้กว้างขวางและรอบด้านมากขึ้น โอกาสที่จะพัฒนาการเลี้ยงหอยกาน้ำจืดเพื่อผลิตมุกน้ำจืดในระดับอุตสาหกรรมก็จะเด่นชัดขึ้น

เมื่อถึงวันนั้นเราคงจะได้ยินชื่อไข่มุกเมืองกาญจนบุรี ซึ่งจะกลายเป็นผลิตภัณฑ์ขึ้นชื่อของจังหวัดและของประเทศอีกตัวหนึ่งก็ว่าได้ครับ